

ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը և արտարժույթի շուկաները
Ամսական տեսություն
(Մարտ 2018թ)

Հարգելի այցելու,

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից ներկայացված Ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների ամսական տեսությունը հրապարակվում է ամսական հաճախականությամբ և իրենից ներկայացնում է ՀՀ ֆինանսական շուկաներում իրականացված գործարքների ամփոփ վերլուծություն: Այն իր մեջ

պարունակում համաշխարհային ապրանքային և ֆինանսական շուկաներում տեղի ունեցած գործընթացների ու միտումների ամփոփ տեղեկատվություն. ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ամսական ցուցանիշների դիտարկում. ՀՀ ԿԲ կողմից դրամավարկային քաղաքականության ընթացքում իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև պետական, կորպորատիվ արժեթղթերի շուկաների և միջբանկային շուկաներում կնքված գործարքների վերաբերյալ ամփոփ վերլուծություն:

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից համաշխարհային ֆինանսական շուկաների զարգացումների վերլուծության նպատակը այս շուկաներում տեղի ունեցող գործընթացները տեսանելի դաշտում պահելն ու դրանց ազդեցությունը ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, ՀՀ ներքին ֆինանսական շուկայի և ընդհանրապես՝ երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա հասկանալն է, ինչը, նկատի ունենալով ազդեցությունների լազային(ժամանակային առումով խզված) բնույթը, կարևոր է մեր տնտեսության համար ապագա զարգացումների կանխատեսման տեսանկյունից: Մյուս կողմից՝ համաշխարհային կապիտալի շուկաներում ներդրողներ են նաև ՀՀ սուբյեկտները(ԿԲ, կենսաթոշակային ֆոնդեր, այլ ինստիտուտներ և անհատներ), ինչը ևս կարևոր է դարձնում այստեղ ընթացող զարգացումների վերլուծությունը: Այս՝ ամսական պարբերականությամբ հրապարակվող տեսությունը ամփոփում է ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, համաշխարհային ապրանքային(մետաղներ, էներգակիրներ, պարենային ապրանքներ), արժույթային(դոլարի ինդեքս, եվրո, ՌԴ ռուբլի) և կապիտալի(զարգացող և զարգացած երկրների ֆոնդային ինդեքսներ և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերություններ) շուկաներում տեղի ունեցող զարգացումների վերլուծությունը: Ամսական տեսությունը հիմնվում է Investing.com հարթակի հրապարակած վիճակագրության վրա, իսկ վերլուծությունների հիմքում Reuters գործակալության տեղեկատվական ու վերլուծական հրապարակումներն են և սեփական դիտարկումները: ՀՀ սոցյալ տնտեսական վիճակի հետ կապված հիմնական ցուցանիշների ներկայացումը նպատակ ունի ներկայացնել ՀՀ տնտեսական ակտիվության, տնտեսության հիմնական ճյուղերի զարգացումների, սպառողական և արդյունաբերական գների ինդեքսների, արտաքին ապրանքաշրջանառության և բնակչության միջին ամսական աշխատավարձերի ընդհանուր միտումները, ինչը թույլ է տալիս գնահատել Ֆինանսական շուկաների վրա մակրոտնտեսական և սոցյալ-տնտեսական ընդհանուր վիճակի ազդեցությունները: ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում ներկայացված են ԿԲ կողմից կիրառվող անուղղակի գործիքների կիրառումը, դրանց շրջանակներում իրականացված գործարքները, ինչպես նաև դրամական զանգվածի կառուցվածքը և դրանում իրականացվող փոփոխությունները: ՀՀ արտարժույթի շուկայի հետ կապված ներկայացված են ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի, ՌԴ ռուբլու բորսայական, արտաբորսայական, ներբանկային և միջբանկային գործարքները, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի շուկայում իրականացված գործառնությունները: Արժեթղթերի շուկայի վերլուծությունը բաղկացած է պետական և կորպորատիվ

արժեթղթերի շուկաների հետ կապված դիտարկումներից: Պետական պարտատոմսերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են առաջնային շուկայում դրանց տեղաբաշխումները, ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից իրականացվող հետգնումները, բորսայական և արտաբորսայական շուկաներում կնքվող գործարքները, գործակալ բանկերի կողմից բորսայական գնանշումները, ինչպես նաև պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի փոփոխությունները: Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են բորսայական և արտաբորսայական տեղաբաշխումները, բորսայական շուկայում կնքված գործարքները, դրանց շուկա ստեղծողների գնանշումները: Միջբանակային շուկայի վերլուծությունն իրենից ներկայացնում են միջբանակային վարկային, սվոփ և ռեպո շուկաների ամփոփ դիտարկումներ:

Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի կողմից ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների վերաբերյալ հրապարակվող ամփոփագրի տեղեկատվական հիմքերն են ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ Կենտրոնական Բանկի, ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության, ՆԱՍԴԱԲ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ԲԲԸ հրապարակումները և վիճակագրական աղբյուրների բազաները: Ձեզ ներկայացվող վիճակագրական աղյուսակների, գծապատկերների և ներկայացվող տվյալների մի մասը նշված մարմինների կողմից օրական կտրվածքով հրապարակվող տվյալների համախմբման արդյունք են:

Սույն վիճակագրական նյութերը, վերլուծությունները և դիտարկումները ՀՊՏՀ Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի մտավոր սեփականությունն են և դրանցից օգտվելու դեպքում հղումը կենտրոնի կայքին պարտադիր է:

«Ամբերդ» հետազոտական կենտրոն

Երևան, Նալբանդյան 128, թիվ 3 մասնաշենք Հեռ.՝ (+37410) 593-479 Էլ. փոստ՝ info@amberd.am

Բովանդակություն

Ամփոփում.....	5
1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ	7
2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ.....	11
3. Արտարժույթի շուկաներ.....	13

Ամփոփում

Ամփոփելով 2018թ. Մարտ ամսվա ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում և արտարժույթային շուկաներում կնքված գործարքներն ու իրադարձությունները՝ առանձնացնել հետևյալը.

1. 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը շարունակել է անփոփոխ պահել դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները:
2. Ամսվա ընթացքում կնքվել է ընդամենը 1 ռեպո գործարք 10,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, իսկ Լոմբարդային ռեպո գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել: Նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում ռեպո և լոմբարդային ռեպո գործարքներ չէին կնքվել: Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ գործարքների ծավալը նախորդ ամսվա նկատմամբ աճել է ավելի քան 48 տոկոսով: Մարտ ամսին կնքվել է 5 գործարք 112,400,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով: Դրամական միջոցների ներգրավման կնքվել է 7 գործարք՝ 141,950,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով, ինչը նախորդ ամսվա համեմատ աճել է 26.2 տոկոսով:
3. Դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում կնքվող գործարքների արդյունքում ՀՀ կենտրոնական բանկը նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը: ՀՀ կենտրոնական բանկի մարտ ամսվա գործարքների արդյունքում էական տատանումներով հանդերձ փողի բազան ամսվա վերջին սկզբի համեմատ նվազել է 1.7 տոկոսով: Փողի բազայի կառուցվածքում շուրջ 48 տոկոսը եղել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը, ինչը գրեթե անփոփոխ է նախորդ ամսվա համեմատ:
4. Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:
5. Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 356,651,571 ԱՄՆ դոլար՝ 479,84 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 339,510,417 ԱՄՆ դոլար՝ 481,05 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Առքի առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 0,17 տոկոսով, իսկ վաճառքի փոխարժեքը նվազել է 0,16 տոկոսով: Միջբանկային շուկայում գնվել է 49,992,554 ԱՄՆ դոլար՝ 480,51 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով և վաճառվել է 49,992,554 ԱՄՆ դոլար՝ 480,51 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Փետրվար ամսվա համեմատ մարտ ամսին գործարքների ծավալը նվազել է 7,34 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքն նվազել 0,14 տոկոսով:
6. Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 39,124,464՝ 589,96 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 70,075,171 Եվրո 593,74 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում առքի միջին կշռված փոխարժեքի անփոփոխ մնալու պայմաններում փետրվար ամսվա համեմատ մարտ ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը

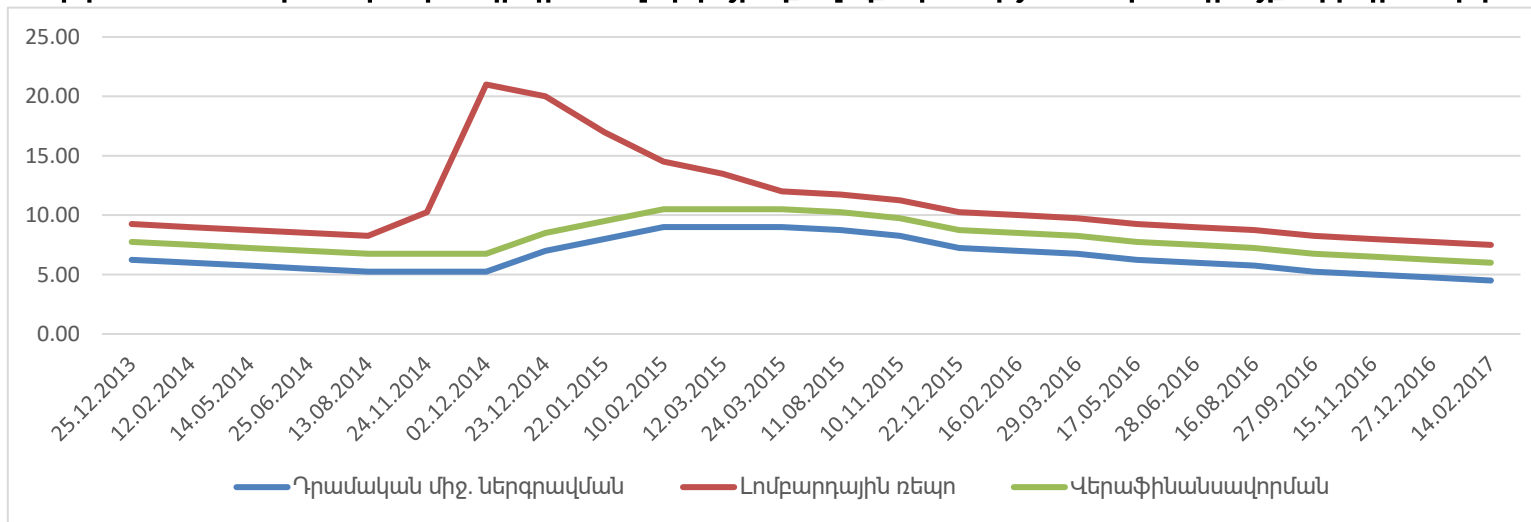
աճել է 10,67 տոկոսով 0,04տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի միջին կշռված փոխարժեքի 3 տոկոս նվազման պայմաններում փետրվար ամսվա համեմատ մարտ ամսին Եվրոյով վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է տոկոսով 0,48 փոխարժեքի նվազման դեպքում: Արտարժույթի միջբանկային շուկայում մարտ ամսվա ընթացքում Եվրոյով գործարքներ չեն եղել:

7. Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 3,756,758,688 ուրվի 8,36 դրամ մեկ ուրվու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 3,007,963,722 ուրվի 8,45 դրամ մեկ ուրվու դիմաց միջին փոխարժեքով: Փետրվար ամսվա համեմատ Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 8,70 տոկոսով շուրջ 0,80 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 47,14 տոկոսով 0,66տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում: Ռուբլու միջբանկային արտարժույթային շուկայում մարտի 7-ին կնքվել է գործարք՝ 30 000 000 Ռուբլի ծավալով՝ 8,52 ՀՀ դրամ փոխարժեքով:

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ

2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվել են բաց շուկայական գործառնություններ, կիրառվել են մշտական հնարավորության գործիքներ, մինչդեռ դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները մնացել են անփոփոխ: Տոկոսադրույքների փոփոխության դինամիկան 2013-2018թթ. ցույց տանք գծապատկերի միջոցով.

Գծապատկեր 1. ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքների դինամիկան 2013-2018թթ.

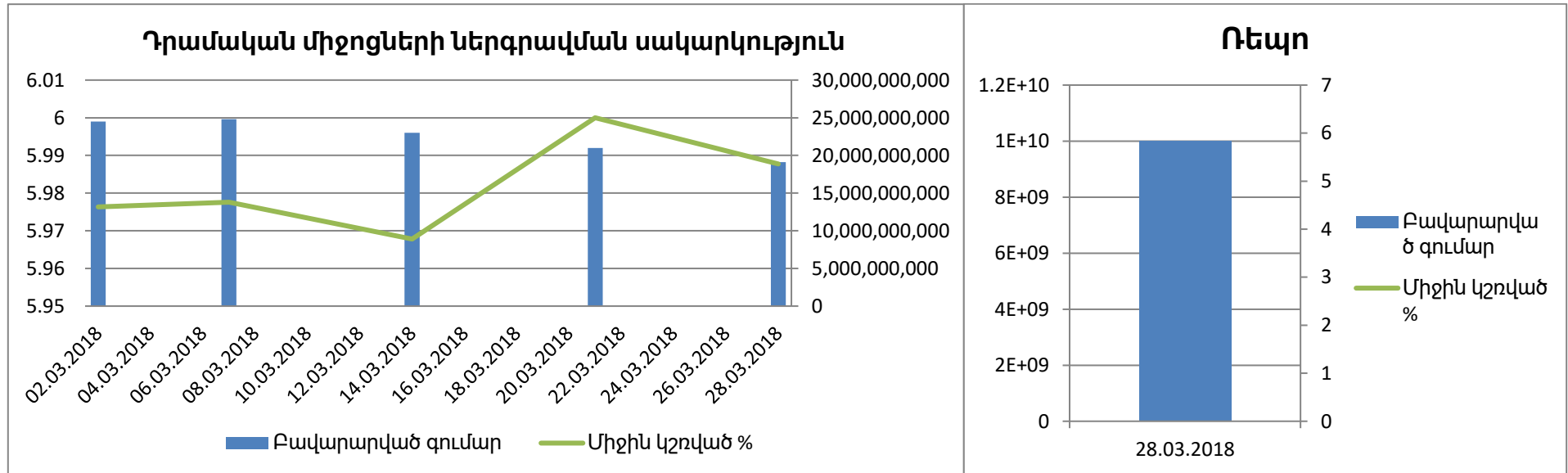

2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության իրականացման շրջանակներում դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքները չի փոփոխել: 2018թ. մարտ վերջի դրությամբ սահմանված են եղել դրամավարկային քաղաքականության հետևյալ տոկոսադրույքները՝

- դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույք - 4,5%,
- լոմբարդային ռեպո տոկոսադրույք - 7,5%,
- վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք - 6%:

2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում իրականացրել է հիմնականում միացվելիության կրճատմանը միտված բաց շուկայական գործառնություններ: Այսպես, 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում կնքվել է դրամական միջոցների ներգրավման սակարկության 5 գործարք 112,400,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, իսկ ռեպո գործիքով կնքվել է միայն 1 գործարք 10,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով: Միաժամանակ նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում ռեպո գործարք չէր կնքվել, իսկ դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ գործարքների ծավալը մարտ ամսին նախորդ ամսվա համեմատ աճել է 48 տոկոսով: 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում կազմակերպած գործառնությունների արդյունքները ներկայացնենք աղյուսակի միջոցով.

Գժապատկեր 2.2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում իրականացված բաց շուկայական գործառնությունները

Դիտարկվող ժամանակահատվածում բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում իրականացված դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների գործարքների ժամկետայնությունը եղել է 5-14 օր: Ընդհանուր ծավալային առումով դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների գործառնությունների ներկայացված առաջարկությունների ծավալը համապատասխանել է բավարարված ծավալին: Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների գործառնությունների տոկոսադրույքը մարտ ամսվա ընթացքում որոշակի տատանումներով հանդերձ աճել է:

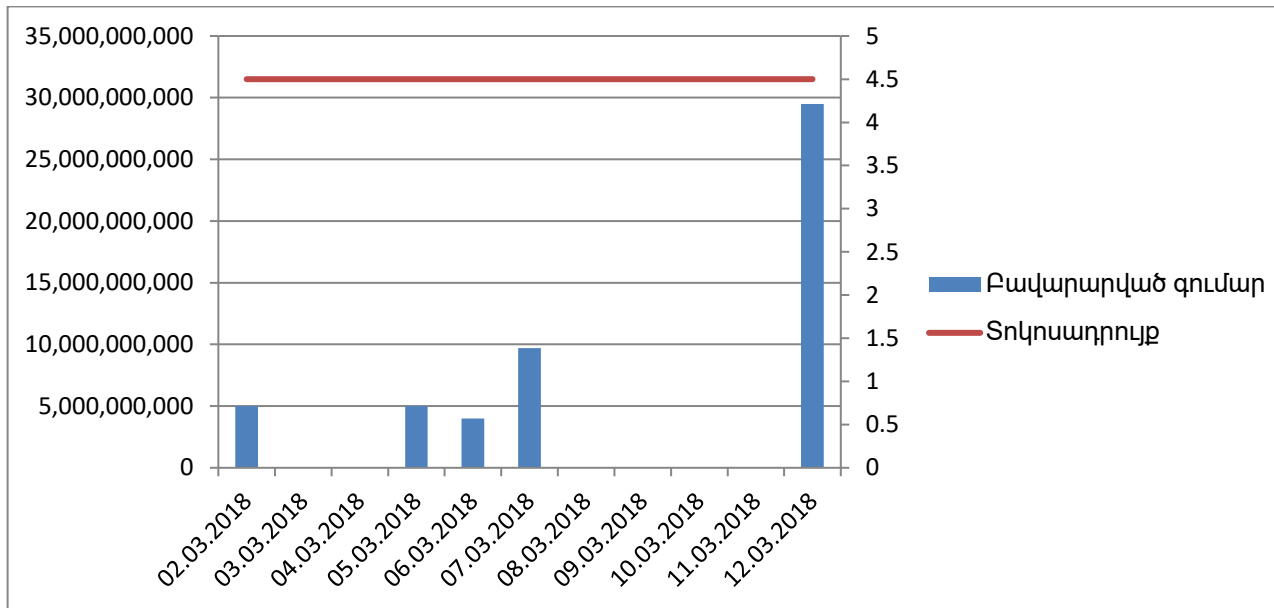
Ներկայացված առաջարկությունների առավելագույն և նվազագույն տոկոսադրույքների սպրեդը կազմել է 0.1 տոկոս: Դիտարկվող ժամանակաշրջանի ընթացքում Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների գործարքին մասնակցել են 4-7 մասնակիցներ:

Դիտարկվող ժամանակաշրջանում կնքվել է 1 ռեպո շտրաք 10,000,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, 6.03 միջին կշռված տոկոսադրույքով: Հարկ է նշել նաև, որ առաջարկված գումարը 2.4 անգամ գերազանցել է բավարարված ծավալին: Գործարքին մասնակցել է 2 մասնակից:

Ընդհանուր առմամբ 2018թ. մարտ ամսին ՀՀ ԿԲ-ն բաց շուկայական գործառնություններ իրականացնելիս նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում կիրառվել են միայն դրամական միջոցների ներգրավման (նպաստում է իրացվելիության կրճատմանը) գործարքներ: Լոմբարդային ռեպո գործիքի կիրառմամբ գործարքներ չեն կնքվել, իսկ դրամական միջոցների ներգրավմամբ կնքվել է 7 գործարք՝ 141,950,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով: Համեմատելով հունվար ամսվա համապատասխան ցուցանիշների հետ՝ նշենք, որ դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների ծավալը աճել է շուրջ 22.6 տոկոսով:

Գծապատկեր 3. 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում մշտական հնարավորության գործիքներով իրականացված գործառնությունները

Բոլոր տեսակի գործարքների ժամկետը կազմել է 1 օր: Մասնակիցների առավելագույն քանակն արձանագրվել է մարտի 13-ին և դրամական միջոցների ներգրավման շրջանակներում. գործարքին մասնակցել են 14 մասնակիցներ: Ամսվա ընթացքում տեղի ունեցած մնացած գործարքներին մասնակցել են 1-4 մասնակիցներ:

Դիտարկվող ժամանակահատվածում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքները կնքվել են 4,50 տոկոսով: Համեմատելով նախորդ ամսվա հետ՝ նշենք, դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքները նախորդ ամսվա համեմատ չեն փոխվել:

Մարտ ամսվա ընթացքում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների առավելագույն ծավալն արձանագրվել է մարտի 13-ին՝ 86,750,000,000 ՀՀ դրամ:

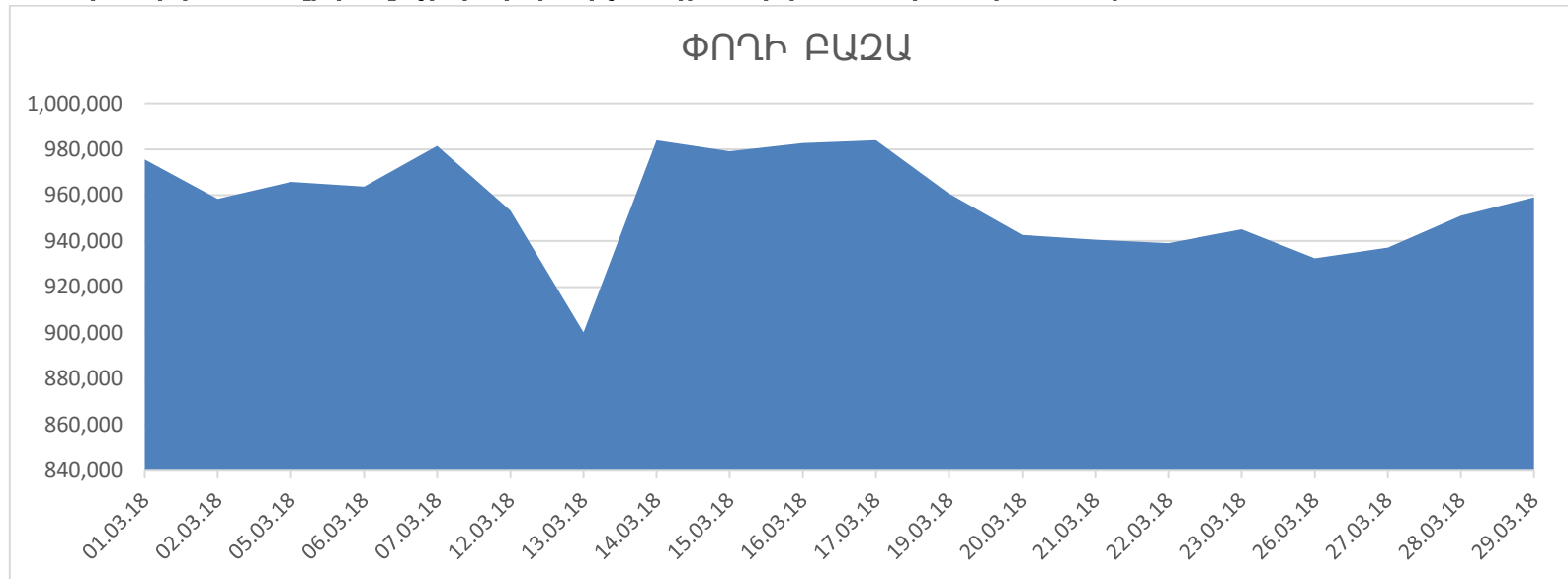
Դրամական միջոցների ավելցուկների և պակասուրդների նման տատանումները առևտրային բանկերի մոտ հիմնականում պայմանավորված են պահուստավորման փոփոխությամբ և ՀՀ առևտրային բանկերի իրացվելիության ավելցուկով: Իրացվելիության ավելցուկն էլ իր հերթին պայմանավորված է 2017թ. –ին Ընդհանուր կապիտալի նորմատիվի մեծացմամբ:

2018թ. Մարտ ամսվա ընթացքում ՀՀ ԿԲ–ն մշտական հանրավորության գործիքների միջոցով ևս նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ

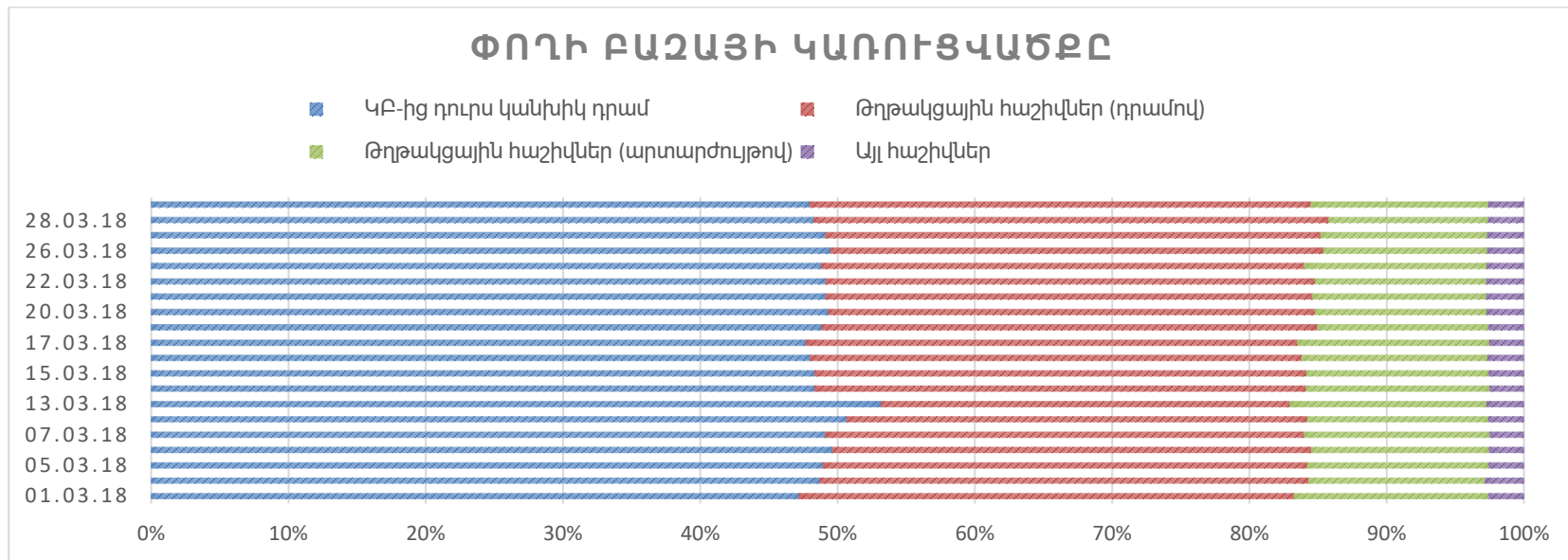
2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում փողի բազան էական տատանումներով հանդերձ, դրսևորել է հիմնականում նվազման միտում: Մարտ ամսվա սկիզբը նշանավորվել է փողի բազայի կտրուկ անկմամբ, ապա որոշակիաճով, որը լուսել է մինչև մարտի 7-ը, ինչի արդյունքում այն մի 0.06 տոկոսով գերազանցել է ամսվա սկզբի մեծությունը: Հետագա օրերի ընթացքում փողի բազան կտրուկ անկումներ է ունեցել և մարտի 13-ին հասել է ժամանակահատվածի նվազագույն մեծությանը: Մարտի 13-ին փողի բազան մարտի 7-ի նկատմամբ նվազել է 8.3 տոկոսով, իսկ հաջորդ օրը նույն չափով աճել: Այնուհետև փողի բազան հիմնականում նվազման միտում է դրսևորել, ընդ որում, ամսվա վերջին Փողի բազայի անկումը ամսվա սկզբի նկատմամբ կազմել է 1.7 տոկոս: Փոփոխություններն հիմնականում պայմանավորված են եղել առևտրային բանկերի ՀՀ կենտրոնական բանկում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդների փոփոխություններով, ինչպես նաև ԿԲ վարվող դրամավարկային քաղաքականությամբ:

Գծապատկեր 4. Փողի բազայի փոփոխության դինամիկան 2018թ. մարտ ամսին

Կառուցվածքային առումով փողի զանգվածի մեջ հիմնական տեսակարար կշիռը կազմել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը՝ դիտարկվող ժամանակաշրջանում տատանվելով 47-ից 53 տոկոսի սահմաններում: Փողի բազայի կառուցվածքում զգալի է նաև ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվների տեսակարար կշիռը: Վերջինս հունվար ամսվա ընթացքում տատանվել է 29-ից 37 տոկոսի սահմաններում: Արտարժույթով թղթակցային հաշիվների և այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը փողի բազայի կառուցվածքում համեմատաբար փոքր է: Մարտի 29-ի դրությամբ արտարժույթային հաշվի տեսակարար կշիռը կազմել է 12.9%, իսկ այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը 2.6%: Ինչ վերաբերում է ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվներին և ՀՀ ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռներին, ապա վերջիններս նույն օրվա դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 48% և 36.5%:

Գծապատկեր 5. Դրամական զանգվածի կառուցվածքը 2018թ. մարտ ամսին

3. Արտարժույթի շուկաներ

Արտարժույթի բորսայական շուկա

Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:

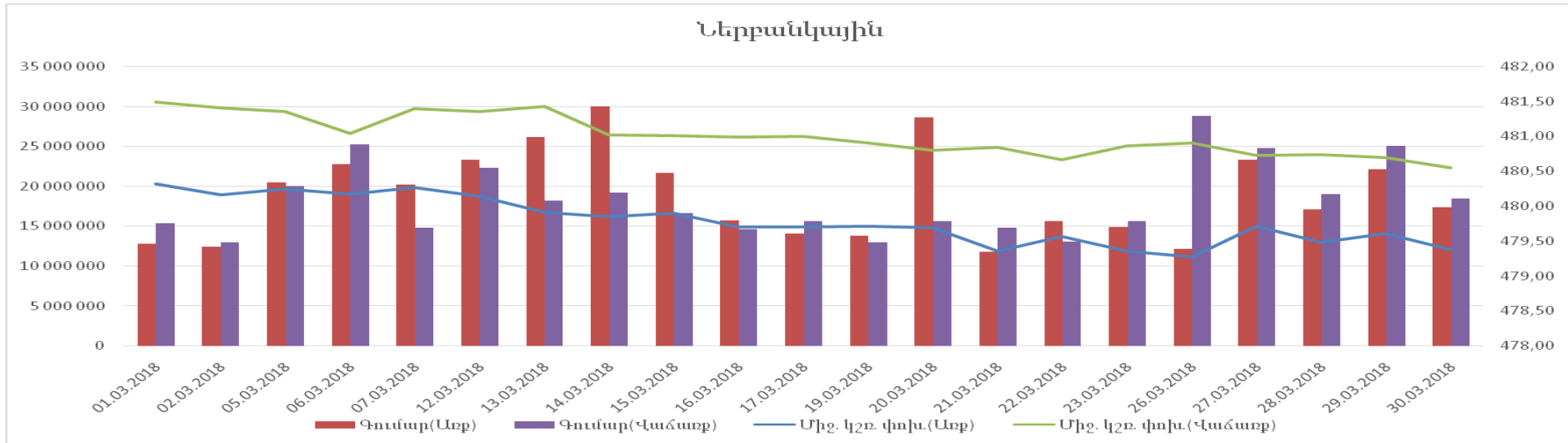
Արտարժույթի արտաբորսայական շուկաներ

Արտարժույթի արտաբորսայական շուկայում մարտ ամսին գործարքներ են կնքվել ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբլիով:

ԱՄՆ դոլար

Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 396,161,368 ԱՄՆ դոլար՝ 479,81 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 383,007,807 ԱՄՆ դոլար՝ 481 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 1 տոկոս նվազման պայմաններում մարտ ամսին փետրվար ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի աճել է 8,39 տոկոսով, իսկ վաճառքը աճել է է 20,16տոկոսով:

Գծապատկեր 4 . 2018թ. Մարտ ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

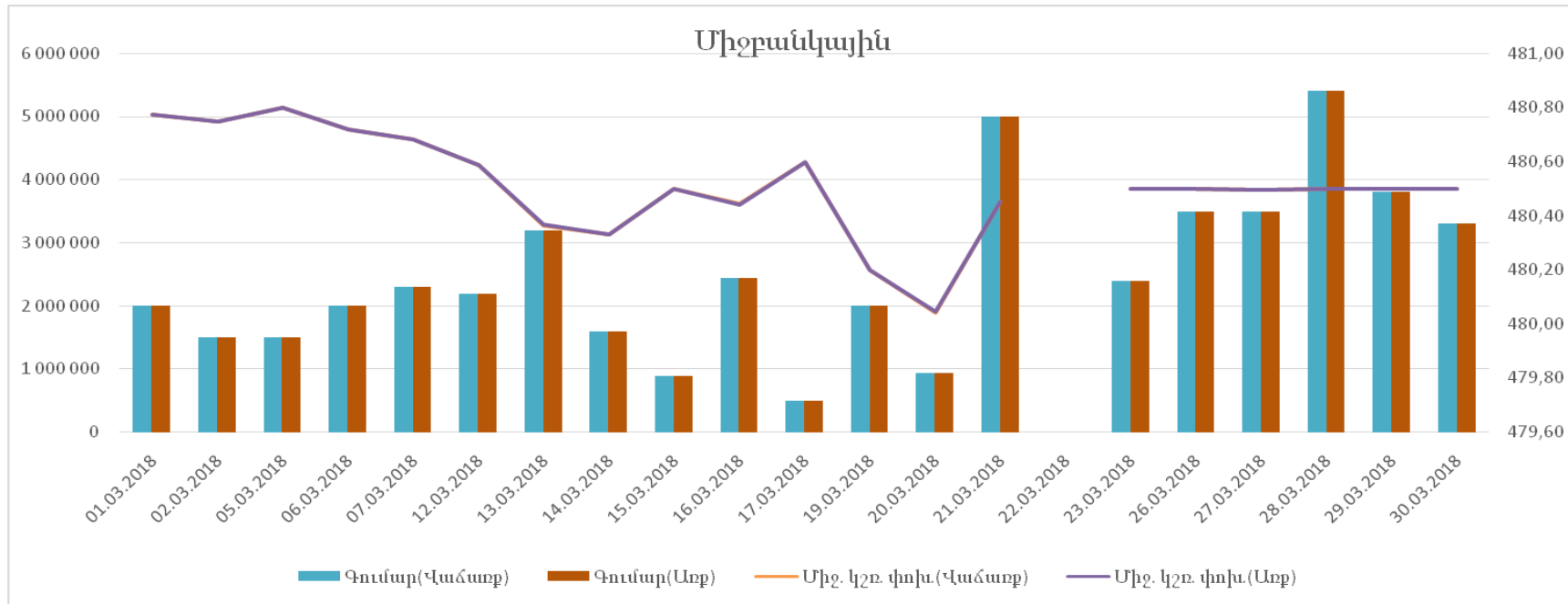

Մարտ ամսվա ընթացքում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը դրսևորել է հիմնականում անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 0,17 տոկոսով, իսկ վաճառքի փոխարժեքը նվազել է 0,16 տոկոսով: ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի անկայունությունը, ըստ երևույթին, պայմանավորված է ՌԴ Ռուբլու ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ամրապնդմամբ և ՀՀ տնտեսության ՌԴ արժույթից կախվածությամբ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 0,87 (մարտի 6)- ից 1,63(մարտի 26)- ի միջև:

Ինչ վերաբերում է Առքի և Վաճառքի գործարքների ծավալին, մարտ ամսին ԱՄՆ դոլար ավելի շատ գնվել է, քան վաճառվել: Գործարքների ծավալները անկայուն միտում են դրսևորել ամսվա ընթացքում, մասնավորապես, առքի գործարքների ծավալները տատանվել են 11763,396 (մարտի 21) ԱՄՆ դոլարից մինչև 29936,279(մարտի 14) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում, իսկ վաճառքի գործարքի ծավալները տատանվել են 12933,897(մարտի 2) ԱՄՆ դոլարից 28793,300(մարտի 26) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում:

Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել է 49,992,554 ԱՄՆ դոլար՝ 480,51 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով և վաճառվել է 49,992,554 ԱՄՆ դոլար՝ 480,51 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Փետրվար ամսվա համեմատ մարտ ամսին գործարքների ծավալը նվազել է 7,34 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքն նվազել 0,14 տոկոսով:

Գծապատկեր 5. 2018թ. մարտ ամսին միջբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

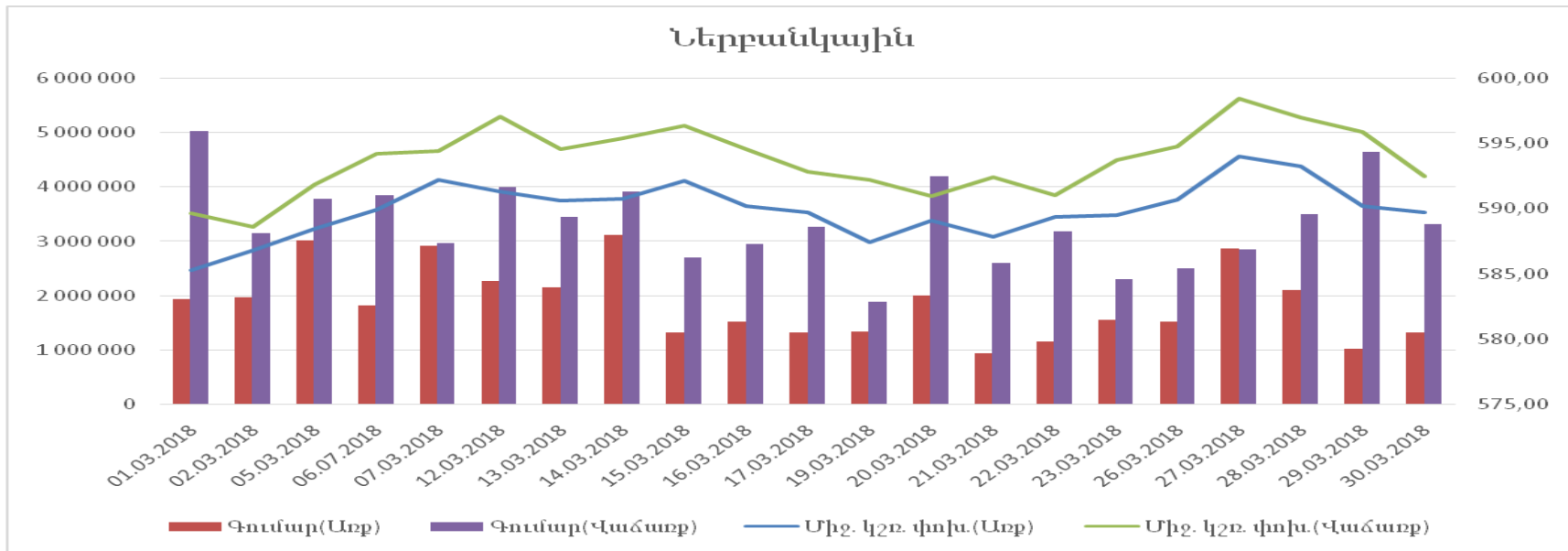

Միջբանկային արտարժույթային շուկայում ամենաշատ ԱՄՆ դոլար գնվել և վաճառվել է մարտի 28-ին՝ 5,400,000 ԱՄՆ դոլար՝ 480,50 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ամենաքիչը գնվել և վաճառվել է մարտի 17-ին՝ 500,000 ԱՄՆ դոլար՝ 480,04 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդհանուր առմամբ ԱՄՆ դոլարի միջբանկային արժույթային շուկան մարտ ամսին դրսևորել է փոխարժեքի նվազման միտում: Մարտի 1-ի 480,78 դրամ փոխարժեքը մարտի 30-ին աճել է մինչև 480,50 դրամ:

Եվրո

Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 39,124,464՝ 589,96 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 70,075,171 Եվրո 593,74 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում առքի միջին կշռված փոխարժեքի անփոփոխ մնալու պայմաններում փետրվար ամսվա համեմատ մարտ ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 10,67 տոկոսով 0,04տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի միջին կշռված փոխարժեքի 3 տոկոս նվազման պայմաններում փետրվար ամսվա համեմատ մարտ ամսին Եվրոյով վաճառքի գործառնությունների ծավալը նվազել է տոկոսով 0,48 փոխարժեքի նվազման դեպքում:

Գծապատկեր 6. 2018թ. մարտ ամսին Ներբանկային արժուրթային շուկայում Եվրոյով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Մարտ ամսվա ընթացքում Եվրոյի փոխարժեքը էականորեն տատանվել է, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի դրությամբ աճել է 0,76 տոկոսով (595,28 ՀՀ դրամից դառնալով 586,72 ՀՀ դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում աճել է 0,48 տոկոսով (589,63 ՀՀ դրամից դառնալով 592,48ՀՀ դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 1,65(մարտի 22)- ից 5,75 (մարտի 12) -ի միջև: Փոխարժեքը ամսվա ընթացքում դրսևորել է անկայուն միտում: Մարտի 30-ի դրությամբ առքի փոխարժեքը կազմել է 589,75, վաճառքինը՝592,48ՀՀ դրամ:

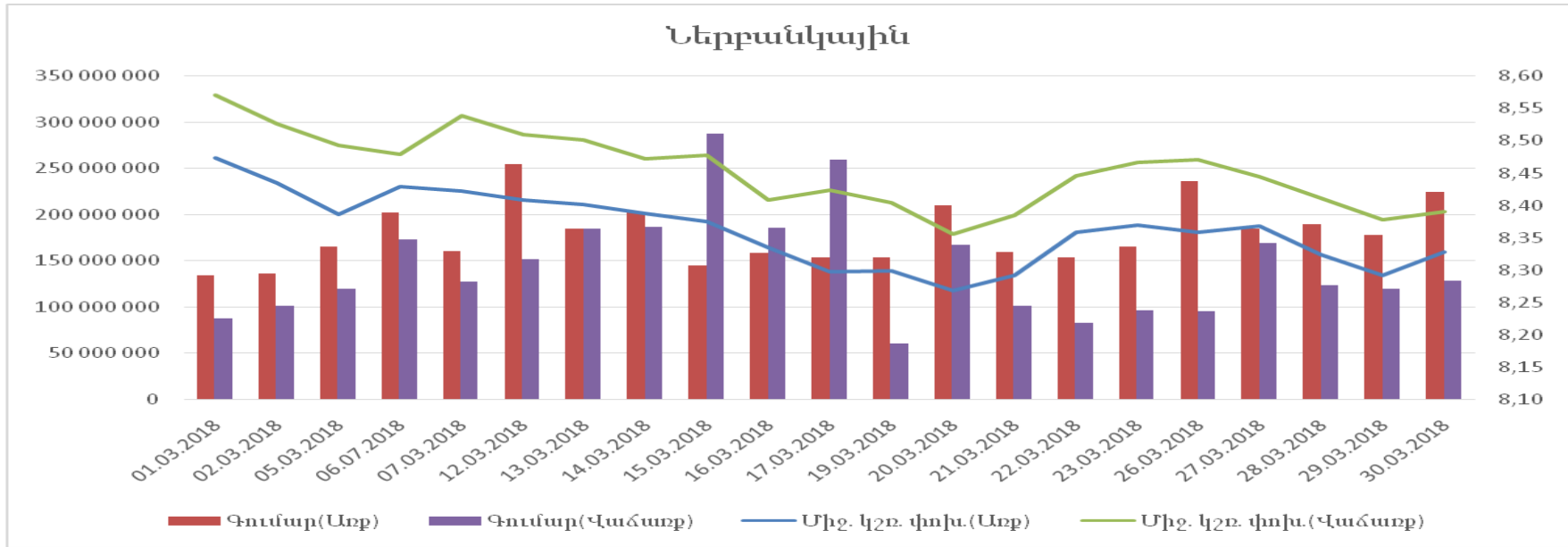
Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալին, ապա Եվրո ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել, ընդ որում, վաճառքի ծավալը շուրջ 1,791 անգամ մեծ է եղել առքի ծավալից: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել են մարտի 14-ին՝3,122,299 Եվրո (590,79փոխարժեքով), իսկ վաճառքինը արձանագրվել է մարտի 1-ին՝5,037,259 Եվրո(589,63 փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ Եվրոն գնվել է մարտի 21-ին՝ 929,502 Եվրո (5987,89 փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել է մարտի 19-ին՝ 1,875,223 (592,24 փոխարժեքով):

Արտարժույթի միջբանկային շուկայում մարտ ամսվա ընթացքում Եվրոյով գործարքներ չեն եղել:

ՌԴ Ռուբլի

Մարտ ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 3,756,758,688 ռուբլի 8,36 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 3,007,963,722 ռուբլի 8,45 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Փետրվար ամսվա համեմատ Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 8,70 տոկոսով շուրջ 0,80 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 47,14 տոկոսով 0,66տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում:

Գծապատկեր 7. 2018թ. մարտ ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում Ռուբլիով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Մարտ ամսվա ընթացքում Ռուբլու փոխարժեքը դրսևորել է անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ նվազել է 1.73%-ով (8,47 ՀՀ դրամից դառնալով 8,33 ՀՀ դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում նվազել է 2,11%-ով(8,57 ՀՀ դրամից դառնալով 8,39 ՀՀ դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սարեդր տատանվել է 0,05(մարտի 6)- ից 0,13 (մարտի 17) - ի միջև:

Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալներին, ապա Ռուբլի ավելի շատ գնվել է, քան վաճառվել: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել մարտի 12-ին՝ 255,034,548 Ռուբլի (8,41 ՀՀ դրամ փոխարժեքով), իսկ առավելագույն վաճառքի ծավալը մարտի 15 -ին՝

287,607, 590 ռուբլի (8,48 դրամ փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ ռուբլին գնվել է մարտի 1-ին՝ 134,335,406 ռուբլի (8,47 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել մարտի 19-ին՝ 60,729,534 (8,41 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) ռուբլի:

Ռուբլու միջբանկային արտարժույթային շուկայում մարտի 7-ին կնքվել է առքի գործարք՝ 30 000 000 Ռուբլի ծավալով՝ 8,52ՀՀ դրամ փոխարժեքով:

Ստորև ներկայացնենք նաև ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և Ռուբլու փոխարժեքների դինամիկան 2018թ. մարտ ամսվա ընթացքում.

Մարտ ամսվա ընթացքում ռուբլին անկայուն միտում է դրսևորել: Եվրոն անկայուն միտում է դրսևորել՝ առաջին հերթին պայմանավորված միջազգային շուկայի զարգացումներով: Իսկ ինչ վերաբերում է ԱՄՆ դոլարին, ապա այն ևս անկայուն է եղել: